

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΓΓΕΙΩΝ

Η αρχαιότερη παράσταση των εννέα Μουσών

1. Μελανόμορφος ελικωτός κρατήρας του αγγειογράφου Κλειτία και του κεραμέα Εργοτίμου από ετρουσκικό τάφο στο Poggio Regina, παρά το Chiusi. «Αγγείο François» (Firenze, Museo Archeologico Nazionale 4209· *ABV*, 76, αρ. 1· *Para*, 29· *Addenda*², 21· Queyrel 1992, 671, 673, αρ. 121, πίν. 403· Hirayama 2010, 220, 221, αρ. Α4, αναδιπλούμενη πανοραμική φωτογραφία, προμετωπίδα i, πίν. 3a, 6a, 8c, 9b· *BAPD*, αρ. 300000· *CAVI*, αρ. 3576). Στον ώμο-ανώτερη ζωφόρο του σώματος οι εννέα ησιόδειες Μούσες σε τρεις ομάδες των δύο, τεσσάρων και τριών, ενεπίγραφες, μαζί με θεούς στους γάμους Πηλέα και Θέτιδας. Παρά το άρμα Διός και Ήρας η Καλλιόπη (ΚΑΛΙΟΠΕ) μετωπική, φυσά σύριγγα, πίσω της η Ουρανία (ΟΡΑΝΙΑ). Ακολουθούν παρά το άρμα του Ποσειδώνα και της Αμφιτρίτης οι Μελπομένη (ΜΕΛΠΟΜΕΝΕ), Κλειώ (ΚΛΕΙΟ), Ευτέρπη (ΕΥΤΕΡΠΕ) και Θάλεια (ΘΑΛΕΙΑ). Παρά το άρμα του Άρη και της Αφροδίτης οι Στησιχόρη (ΣΤΕΣΙΧΟΡΕ), Ερατώ (ΕΡΑΤ[Ω]) και Πολυμνίς (ΠΟΛΥΜΝΙΣ). Περί το 570 π.Χ.

Μουσικός αγώνας Θάμυρη και Μουσών και άλλες παραστάσεις του Θάμυρη

2. Ερ., τμηματικά σωζόμενη υδρία του Ζ. των Νιοβιδών στο Λούβρο, παλαιότερα στο Bordeaux (MdL MNE 1255· Marcadé 1982· Prange 1989, 81, 82, 122, αρ. Ν103· Queyrel 1992, 667, αρ. 85· Nercessian 1994, 903, αρ. 1· Τσιαφάκη 1998, 97, 98· Bélis 2001, 50, αρ. 7· *BAPD*, αρ. 5452). Ο Θάμυρης με αλωπεκή, χιτώνα και χλαμύδα (ή ζειρά) παίζει καθημέρος ίσως λύρα (το όργανο σώζεται ελάχιστα), τη παρουσία έξι ισταμένων Μουσών. Μία κρατεί λύρα, άλλη παίζει διπλό αυλό, τρίτη κρατεί διπλό αυλό. Χαμηλότερα τρία ξόανα και φοίνικας. Τρίποδας επί κιονίσκου και βωμός. 470–460 π.Χ. (Marcadé).

3. Ερ. υδρία της Ομάδας του Πολυγνώτου στην Οξφόρδη, στις αρχές του 20^{ου} αι. στο αθηναϊκό εμπόριο αρχαιοτήτων (Ashmolean Museum G.291, V.530· Hauser 1905, 37, εικ. 5· *CVA Great Britain 3*, Oxford, Ashmolean Museum 1, Oxford 1927, 25, πίν. 32:1 [J. D. Beazley]· Wegner 1949, 45, 46, εικ. 6· *ARV*², 1061, αρ. 152· *Para*, 445· Paquette 1984, 108, 109, αρ. C11· *Addenda*², 323· Boardman 1989, 63, εικ. 165· Queyrel 1992, 669, αρ. 98· Nercessian 1994, 903, αρ. 16, πίν. 616· Matheson 1995, 266, 267, πίν. 173, 481, αρ. PGU 178· Τσιαφάκη 1998, 100, 350, πίν. 28β· Bélis 2001, 52, αρ. 19· Bundrick 2005, 27, 28, 130, εικ. 15· Meriani 2007, 56–58, 67, εικ. 1· *BAPD*, αρ. 213783). Η στιγμή της τύφλωσης

του καθημένου σε ύψωμα Θάμυρη, ο οποίος πετάει την θρακική κιθάρα του. Δύο γυναίκες, μία ανέκφραστη κρατεί λύρα (Μούσα;), η άλλη με θρακική ενδυμασία τραβάει τα μαλλιά της (η μητέρα του Αργιόπη). 440–420 π.Χ.

4. Ερ. υδρία του Ζ. της Φιάλης στο Βατικανό από το Vulci (Museo Gregoriano Etrusco 16549· Hauser 1905, 38, εικ. 6· *ARV*², 1020, αρ. 92· *Para*, 441· Paquette 1984, 158, 159, αρ. L19· *Addenda*², 316· Oakley 1990, 20–22, εικ. 11b, 81, αρ. 92, πίν. 72a, 73a, b· Queyrel 1992, 667, αρ. 87· Cillo 1993, 208 κ.ε., εικ. 20:1· Nercessian 1994, 903, αρ. 2, πίν. 615· Τσιαφάκη 1998, 98, πίν. 27α, β· Bélis 2001, 53, αρ. 25· Bundrick 2005, 128, 129, εικ. 78· Menichetti 2007, 110, εικ. 1· *BAPD*, αρ. 214272· *CAVI*, αρ. 7012). Ο Θάμυρης (*CAVI*: ΘΑΜΥΡΑΣ, Menichetti: ΞΑΜΙΡΑΣ), στεφανωμένος, με θρακική ενδυμασία (ζειρά, αλωπεκή, εμβάδες) παίζει καθήμενος σε ύψωμα λύρα ίσως σε ιερό των Μουσών (ψηλά τρία μικρά ξόανα). Πίσω του δύο γυναίκες, ίσως Μούσες, χωρίς μουσικά όργανα ή άλλα αντικείμενα (στην μία επιγραφή ΧΟΡΟΝΙΚΑ), εμπρός του μία γερόντισσα, ίσως η μητέρα του Αργιόπη, κρατεί κλαδί και χορεύει. 440–430 π.Χ.

5. Ερ. υδρία του Ζ. της Φιάλης στη Νάπολη από τη Nola (Museo Archeologico Nazionale 81531, H3143· Hauser 1905, 39, εικ. 7· *ARV*², 1020, αρ. 93· *Addenda*², 316· Oakley 1990, 20–22, εικ. 11a, 81, αρ. 93, πίν. 72b, 73c, d· Queyrel 1992, 668, αρ. 88· Nercessian 1994, 903, αρ. 3, πίν. 615· Τσιαφάκη 1998, 98, 99· Bélis 2001, 51, αρ. 14· *BAPD*, αρ. 214273). Αντιστροφή της προηγούμενης παράστασης. Ο Θάμυρης, νέος, με θρακική ενδυμασία (ζειρά, αλωπεκή με στεφάνι επ' αυτής, εμβάδες) παίζει λύρα καθήμενος σε ύψωμα. Επάνω από το κεφάλι του τέσσερα ξόανα. Εμπρός του δύο ιστάμενες Μούσες συνομιλούν, η μία κρατεί πεταλόσχημη κιθάρα, η άλλη διπλό αυλό. Πίσω του η γερόντισσα Αργιόπη με κλαδί. 440–430 π.Χ.

6. Ερ. αμφορέας με λαϊμό και στρεπτές λαβές στην Αγία Πετρούπολη, έργο απροσδιόριστου όψιμου Μανιεριστή (Ερμιτάζ Β 1638, 711, St 1685· Hauser 1905, 38, εικ. 8· *ARV*², 1123, αρ. 6· *Addenda*², 332· Prange 1989, 82, σημ. 409· Nercessian 1994, 903, αρ. 4, πίν. 615· Τσιαφάκη 1998, 98, εικ. 5· Mannack 2001, 97, 148, αρ. UII6, πίν. 62· Bélis 2001, 53, αρ. 23· *BAPD*, αρ. 214848). Ο Θάμυρης με θρακική ενδυμασία (αλωπεκή, ζειρά, εμβάδες) και κοντό χιτώνα, γενειοφόρος, καθήμενος σε βράχο με απολλώνεια κιθάρα. Γύρω του τέσσερις ιστάμενες γυναίκες χωρίς μουσικά όργανα ή άλλα αντικείμενα, ίσως Μούσες. Περί το 430 π.Χ.

7. Ερ. ελικωτός κρατήρας του Πωλίωνος από την Σπίνα στην Ferrara (Museo Nazionale di Spina 3033, T127 VT· CVA Italia 37, Ferrara, Museo Nazionale 1, Roma 1963, 7, πίν. 12:1–5 [P. E. Arias]· *ARV*², 1171, αρ. 1, 1685· *Para*, 459· *Addenda*², 338, 339· Maas & McIntosh Snyder 1989, 145, εικ. 11b· Queyrel 1992, 668, 677, αρ. 92, πίν. 397· Nercessian 1994, 903, αρ. 5· Τσιαφάκη 1998, 103· Bélis 2001, 50, αρ. 8· Bundrick 2005, 129, 130, εικ. 79· Menichetti 2007, 112–120, εικ. 2–5· Meriani 2007, 63, 70, εικ. 7· Κάρπατι 2012, 227· Κάρπατι 2016· *BAPD*, αρ. 215539). Στην μία όψη παράσταση του μουσικού αγώνα Θάμυρη και των εννέα Μουσών σε δύο επίπεδα: στο άνω επίπεδο ο

Θάμυρης ιστάμενος, νέος, στεφανωμένος, με απολλώνεια κιθάρα. Πίσω του τρίποδας, ο Απόλλωνας ιστάμενος, και μία καθημένη Μούσα με βάρβιτο. Μπροστά του λαγός, δεύτερη Μούσα με το ένα πόδι πάνω σε βράχο και λύρα, και πιθανώς η Αργιόπη με υψωμένα χέρια προς βωμό, όπου λύρα ακουμπισμένη στο έδαφος. Επάνω από τον βωμό εννέα ειδώλια, ισάριθμα δηλαδή των Μουσών. Στο κάτω επίπεδο επτά ακόμη Μούσες: ισταμένη με άρπα (τρίγωνον), ισταμένη με θρακική κιθάρα, ισταμένη με έναν αυλό σε κάθε χέρι, ισταμένη κρατεί ταινία, καθημένη σε βράχο με την λύρα της στο έδαφος, καθημένη στον ίδιο βράχο με ανοιχτό ειλητό, ισταμένη με λύρα. Στην άλλη όψη (την κύρια) επιστροφή του Ηφαίστου. Περί το 420 π.Χ.

Z. του Μειδία

8. Ερ. αρυβαλλοειδής ψηλή λήκυθος του Z. του Μειδία από το Ruvo (Ruvo, Museo Archeologico Nazionale Jatta 1538, 36050· ARV², 1314, αρ. 16· *Para*, 477· Lezzi-Hafter 1976, 46, 48, 49, 117, αρ. Ο 16, πίν. 58d, 166c· Paquette 1984, 110, 111, αρ. C13· Burn 1987, 55–57, 99, αρ. M 18, πίν. 38a–c· Lezzi-Hafter 1988, 213, 216, εικ. 74b, 221, εικ. 78, 345, αρ. 247· Maas & McIntosh Snyder 1989, 161, εικ. 11a· *Addenda*², 362· Queyrel 1992, 668, αρ. 95· Necessian 1994, 903, αρ. 6, πίν. 616· Lezzi-Hafter 1997, 356· Τσιαφάκη 1998, 100, 101· Bélis 2001, 52, αρ. 22, 54, εικ. 5· Meriani 2007, 59, 68, εικ. 3· Pellegrini 2009, 372, αρ. 1109· Dietrich 2010, 267, 269, εικ. 219· *BAPD*, αρ. 220508· *CAVI*, αρ. 7325). Απόλλωνας, Θάμυρης, οκτώ γυναίκες σε δύο επάλληλες σειρές και τρεις Έρωτες (ο ένας άπτερος). Ο Θάμυρης (ΘΑΜΥΡΙΑ) στο κέντρο, καθημένος σε ύψωμα, στεφανωμένος, κρατεί θρακική κιθάρα στο ένα χέρι και πλήκτρο στο άλλο. Φέρει στοιχεία ανατολικής-θρακικής ενδυμασίας (ζωσμένο χειριδωτό ποικίλο χιτώνα και εμβάδες), στρέφει δε το κεφάλι πίσω σε όψη τριών τετάρτων. Απόλλωνας (ΑΠΟΛΛΩΝ) ιστάμενος, στεφανωμένος, κρατεί κλαδί δάφνης, γυρνώντας την πλάτη στον Θάμυρη. Οκτώ γυναίκες: τέσσερις ή πέντε Μούσες (δύο καθημένες σε ύψωματα και μία όρθια κρατούν λύρες και ίσως θρακική κιθάρα, μία κρατεί κλειστό ειλητό, μία Μούσα ή θεά κρατεί ανοιχτό περιδέραιο). Τρεις θεές, η Αφροδίτη και ο κύκλος της. Η Αφροδίτη καθημένη με τους δύο Έρωτες. Ο ένας δίνει ένα πουλάκι στην μία θεότητα (Πειθώ); Η άλλη επιγράφεται ΣΑΟ (έχει υποτεθεί Σαπφώ, η Νηρηίδα Σαώ, ή θρακικό όνομα, βλ. *CAVI*). Κάτω ελαφάκι. 420–415 π.Χ. (Lezzi-Hafter 1988), περί το 410 π.Χ. (Lezzi-Hafter 1976).

9. Ερ. αρυβαλλοειδής ψηλή λήκυθος του εργαστηρίου ή κύκλου του Z. του Μειδία στην Βασιλεία (Antikenmuseum und Sammlung Ludwig BS462· Burn 1982, 281, σημ. 315· Paquette 1984, 168, 169, αρ. L41· *CVA Schweiz* 7, Basel, Antikenmuseum und Sammlung Ludwig 3, Bern 1988, 59, 60, πίν. 35:4–6, 36 [V. Slehoferova]· Queyrel 1992, 667, αρ. 81, πίν. 396· Necessian 1994, 903, αρ. 8· Τσιαφάκη 1998, 99, 350, πίν. 28a· Bélis 2001, 50, αρ. 6, 54, εικ. 1· *BAPD*, αρ. 3754· *CAVI*, αρ. 1993). Ο Θάμυρης (ΘΑΜΥΡΙΑ) νέος, καθημένος σε ύψωμα, στεφανωμένος, με πλούσια κόμη και θρακικά στοιχεία

ενδυμασίας (εμβάδες, διακοσμημένος μανδύας) χορδίζει θρακική κιθάρα, συνοδευόμενος από την καθημένη Κλειώ (ΚΛΕΩ) που κρατεί λύρα και πλήκτρο, και την ισταμένη Ερατώ (ΕΡΑ[Τ]Ω) με κλειστό ειλητό. 420–410 π.Χ. Αναφέρεται (Burn) ότι ο Beazley θεωρούσε το αγγείο “false”.

10. Ερ. πυξίδα του κύκλου του Ζ. του Μειδία (ή του ιδίου: CVA). Σώζεται περίπου κατά το ήμισυ της περιφέρειας. Ανασκαφή του Μ. Μιτσού νοτίως του Ολυμπίου το 1939–1940 (EAM A19636· ΑΔ 17, 1961/1962, Β' – Χρονικά, 9 [Ι. Θρεψιάδης & Ι. Τραυλός]· *Para*, 479, αρ. 91bis· Burn 1987, 57, 116, αρ. MM 133 [όχι «λεκανίδα»]· SEG XXXVII.59· Philippaki 1988 [ομοιότητες με τον Ζ. της Ερέτριας]· Queyrel 1992, 668, 669, αρ. 96· Kauffmann-Samaras 1992, 686, 687, αρ. 11· Cillo 1993, 216, εικ. 22:2· Nercessian 1994, 903, αρ. 9· Τσιαφάκη 1998, 101, σημ. 411, 357, πίν. 35α· Bélis 2001, 49, αρ. 5· Meriani 2007, 56, 57, 69, εικ. 4· Heinemann 2016, 315, 316, εικ. 203· CVA Greece 15, Athens, National Archaeological Museum 8, Athens 2019, 84–86, πίν. 40 [Ε. Vivliodetis]· BAPD, αρ. 202344· CAVI, αρ. 939). Καθήμενοι σε ύψωματα ο Θάμυρης με θρακική κιθάρα (νέος, αγένειος, στεφανωμένος, πλούσια κόμη, εμβάδες, επιγραφή ΘΑΜΥΡΙΣ) και ο Μουσαίος με άρπα (νέος, αγένειος, στεφανωμένος, βραχεία κόμη, επιγραφή [...]) ΑΙΟΣ), ιστάμενος ο Απόλλωνας (στεφανωμένος, κρατεί κλαδιά δάφνης και τόξο, επιγραφή ΑΠΟΛΛΩΝ), Μούσες σε δύο επάλληλες σειρές επιγραφόμενες Καλλιόπη (ισταμένη, δεν κρατεί τίποτα, επιγραφή ΚΑΛΛΙΟΠΑ), Ουρανία (καθημένη σε ύψωμα, δεν κρατεί τίποτα, επιγραφή ΟΡΑΝΙΑ), Σοφία (καθημένη σε ύψωμα, παίζει λύρα ή βάρβιτο, επιγραφή ΣΟΦΙΑ), Πολύμνια (καθημένη σε ύψωμα, ανοίγει ειλητό, δύο επιγραφές: ΠΟΛΥΜΝΙΑ, ΠΟΛΥΜΝΕ), Τερψιχόρη (σώζεται το κεφάλι, επιγραφή ΤΕΡΨΙΧΟΡΑ). Περί το 430 π.Χ. (Philippaki), περί το 410 π.Χ. (Queyrel). Οι επιγραφές κατά το λήμμα του CVA. Η επιγραφή του Μουσαίου έχει συμπληρωθεί υποθετικά [*Μῶσαίος*] (SEG, βάσει της Philippaki). Τρισκελή σίγμα.

11. Ερ. υδρία (ελλιπής, φθορές στις μορφές) του τρόπου του Ζ. του Μειδία στη Νέα Υόρκη (MMNY 16.52· Richter & Hall 1936, 203–205, αρ. 162, πίν. 160· ARV², 1321, αρ. 1· Burn 1987, 56, 57, αρ. MM 1· Queyrel 1992, 668, αρ. 94· Nercessian 1994, 903, αρ. 7· Τσιαφάκη 1998, 101, 102, πίν. 29, 30· Bélis 2001, 51, αρ. 16, 54, εικ. 3· Pellegrini 2009, 371, αρ. 1102· BAPD, αρ. 220550). Ο Θάμυρης (λείπει το μεγαλύτερο μέρος του) καθημένος σε ύψωμα, νέος, αγένειος, στεφανωμένος, παίζει και με τα δύο χέρια θρακική κιθάρα δίκην άρπας, χωρίς πλήκτρο. Φορά εμβάδες, ποικίλο χιτώνα και χλαμύδα. Επάνω από αυτόν ένα στεφάνι, κάτω τρία γυναικεία ειδώλια μειούμενου ύψους και λαγός (Richter, Queyrel: γρύπας). Επτά γυναίκες (Μούσες και κύκλος της Αφροδίτης) και δύο Έρωτες. Η μορφή με σκήπτρο πίσω από τον Θάμυρη ίσως η Αφροδίτη. Από τις Μούσες δύο κρατούν λύρες (ή λύρα και βάρβιτο) και η άλλη κύμβαλα. Περί το 410 π.Χ.⁴⁰²

⁴⁰² Έχει εκ λάθους αναφερθεί στην βιβλιογραφία (Bélis 2001, 51, αρ. 15· Γαρέζου 2012, 197, σημ. 1019) οινόχρη στον τρόπο του Ζ. του Μειδία στο Newcastle με τον Θάμυρη, τις Μού-

Το θέμα απαντά και σε ένα μεταγενέστερο αγγείο, κατωιταλιωτικό:

12. Ερ. απουλική ή «προτοποσειδωνιατική» (protopeстана) υδρία ίσως από τον Σελινούντα (Παλέρμο, Museo d'Arte e Archeologia "Ignazio Mormino". Fondazione Banco di Sicilia 385· Queyrel 1992, 667, αρ. 82· Nercessian 1994, 903, αρ. 10, πίν. 616· Bélis 2001, 52, αρ. 20· De Cesare 2009, 39, 40, εικ. 2· BAPD, αρ. 7823). Ο Θάμυρης καθήμενος σε ύψωμα κρατά λύρα. Φορά θρακική ενδυμασία (αλωπεκή, εμβάδες, ποικίλος χιτώνας), περιβάλλεται δε από δύο ιστάμενες γυναίκες (Μούσες;), η μία με λύρα, η άλλη ανοίγει ειλητό. 380–360 π.Χ. (protopeстана), περί το 350 π.Χ. (απουλική).

Ακολουθούν οι κυριότερες πυξίδες με Μούσες της περιόδου (πλην της ήδη αναφερθείσης **10**) καθώς και ορισμένα ακόμη σημαντικά αγγεία σχετιζόμενα με το εξεταζόμενο θέμα.

Σημαντικές πυξίδες του 5^{ου} π.Χ. αι. με Μούσες και έναν πιθανό Μουσαίο. Μία συναφής πυξίδα του Ζ. της Καλλιόπης

13. Λευκού εδάφους πυξίδα του Ζ. του Ησιόδου από την Ερέτρια στην Βοστώνη (Museum of Fine Arts 98.887· Κοντολέων 1955, 57–59, πίν. 1, 2· ARV², 774, αρ. 1· Para, 416· Roberts 1978, 59, πίν. 34:3· Wehgartner 1983, 139, 140, αρ. 9, 148· Paquette 1984, 61, πίν. III· *Addenda*, 287· Maas & McIntosh Snyder 1989, 102, εικ. 6, 157, εικ. 3· Bélis 1992, 58, εικ. 7· Queyrel 1992, 666, 667, αρ. 77, πίν. 395· Dietrich 2010, 468, 469, εικ. 399· BAPD, αρ. 209554). Έξι Μούσες και νέος βουκόλος, ίσως ο Αρχίλοχος (Κοντολέων). Δύο Μούσες καθήμενες, μία σε δίφρο οκλαδία κρούει λύρα, έτερη σε δίφρο παίζει διπλό αυλό. Τέσσερις Μούσες ιστάμενες, μία κρατεί σύριγγα και φιάλη, έτερη παίζει πεταλόσχημη κιθάρα, τρίτη κρατεί πεταλόσχημη κιθάρα, η τέταρτη κρατεί ταινία. 460–450 π.Χ.

14. Λευκού εδάφους πυξίδα του Ζ. του Λονδίνου D14 στη Νέα Υόρκη «από την Ελλάδα» (MMNY 40.11.2· Richter 1940, 428–431, εικ. 1–3· ARV², 1213 άνω, αρ. 1· Roberts 1978, 131, 132, πίν. 78· Wehgartner 1983, 144, αρ. 23, 149, πίν. 46:1· Lezzi-Hafter 1988, 243, 244, εικ. 84a, 248, 249, αρ. 252· *Addenda*², 347· Barringer 1995, 122, 123, 208, αρ. 204, πίν. 126–129· BAPD, αρ. 216553· CAVI, αρ. 5658). Στο πώμα μικρά

σες και ίσως τον Μουσαίο. Ευχαριστώ τον κ. A. Parkin, Keeper of Archaeology Great North Museum: Hancock, Newcastle upon Tyne, για την επιβεβαίωση της μη ύπαρξης τέτοιου αγγείου. Οι παραπομπές *Para*, 479, αρ. 44bis και *Addenda*², 364 (ARV², 1324, αρ. 44bis) αφορούν σε άλλο αγγείο της πρώην Συλλογής Shefton του Newcastle, το με αριθμό ευρετηρίου 195, BAPD, αρ. 340045. Η εν λόγω οinoχόη τύπου Rayet στον τρόπο του Ζ. του Μειδία φέρει παράσταση κυρίας, θεραπαινίδων και Έρωτα και έχει δημοσιευτεί από την Burn (1987, 83, 111, αρ. MM 73, πίν. 48d–f).

σωζόμενα τμήματα δύο γυναικών, μίας καθήμενης σε βράχο και μίας ισταμένης. Παρά την ισταμένη επιγραφή [ΜΕΛ]ΠΟΜΕΝ[Ε]. Ίσως παριστάνονταν έξι Μούσες. Στο σώμα σκηνή γυναικωνίτη. Έξι γυναίκες επιγραφόμενες με ονόματα Νηρηίδων: Β[...]Ε (*Β[ε]ροί[η]*), ΓΑΛΕΝΕ, ΚΥΜΟΔΟ[.]Ε (*Κυμοδό[κ]η*), ΑΚΤΕ[.]Ε (*Άκτε[ί]η*), ΓΛΑΥΚΕ, ΨΑΜΑΘΕ). Ιωνικός κίονας, στον τοίχο κάτοπτρο, στο έδαφος δύο πτηνά. Μικτό αλφάβητο. 430–425 π.Χ. (Richter), 435–430 π.Χ. (Lezzi-Hafter).

15. Ερ. πυξίδα από την Αθήνα, οδός Πειραιώς παρά την Πλατεία Κουμουνδούρου, οικόπεδο Κ. Σαπουντζάκη ή Ορφανοτροφείο Χατζηκώστα (ΕΑΜ Α1241· CVA Grèce 2, Athènes, Musée National 2, Paris 1954, III *Id*, 12, πίν. 18:5, 6, 19:2–4, 20:1 [S. Karouzou]· Roberts 1978, 125, αρ. 1, πίν. 75:5· Bélis 1985, 211, 212, εικ. 11· Maas & McIntosh Snyder 1989, 158, εικ. 6· Queyrel 1992, 664, αρ. 52· Kauffmann-Samaras 1992, 686, αρ. 7· Τσιαφάκη 1998, 120, σημ. 511· Vazaki 2003, 41, 42, 209, αρ. rfV 6, 233–235, εικ. 2, 4–8· Μουσών Δώρα, 219, αρ. 102 [Ε. Σ.-Κακαρούγκα]· Πετράκης 2024, 518, 519, εικ. 2γ [σχέδιο του πλήκτρου]· BAPD, αρ. 2097· CAVI, αρ. 0761). Ο Απόλλωνας (ή Μουσαίος;) ματιοφόρος, καθήμενος σε κλισμό, νέος καρηκομίων παίζει λύρα κρατώντας και πλήκτρο. Οκτώ ανεπίγραφες γυναίκες (Μούσες ή και θνητές), δύο καθήμενες, έξι όρθιες. Η πρώτη ίσταται ενώπιον του θεού κρατώντας αυλό (διπλό);, η δεύτερη ίσταται σε όψη τριών τετάρτων παίζοντας διπλό αυλό, κίονας, η τρίτη κάθεται σε κλισμό σε όψη τριών τετάρτων κρατώντας πεταλόσχημη κιθάρα, η τέταρτη (ισταμένη) προσέρχεται προς αυτήν χωρίς να κρατεί τίποτα, η πέμπτη κάθεται σε βράχο σε όψη τριών τετάρτων χορδίζοντας λύρα, η έκτη ίσταται στρέφοντας πίσω το κεφάλι κρατώντας ανοιχτό ειλητό, η έβδομη ίσταται πατώντας το ένα σκέλος σε βράχο χωρίς να κρατεί τίποτα, η όγδοη ίσταται σε όψη τριών τετάρτων στηριζόμενη στο κάθισμα του θεού, επίσης χωρίς να κρατεί τίποτα. 430–420 π.Χ.

16. Ερ. πυξίδα στο Amsterdam «από την Αθήνα», αγορά 1904, πρώην Συλλογή Α. Ρουσόπουλου (Allard Pierson Museum 623, πρώην Μουσείο Scheurleer· CVA Pay-Bas 2, Musée Scheurleer 2 [La Haye], Paris 1931, III 1 *d*, 5, πίν. 3:4–6 [C. W. Lunsingh Scheurleer]· Roberts 1978, 115, αρ. 1· Maas & McIntosh Snyder 1989, 236, σημ. 46· BAPD, αρ. 15084). Οκτώ γυναίκες, καθήμενη νύφη με δύο θεραπεινίδες (;), οι άλλες πέντε κρατούν μουσικά όργανα (λύρες, βάρβιτο). Ίσως Μούσες. 430–420 π.Χ.

17. Ερ. πυξίδα, Αθήνα, Νεκροταφείο Αχαρνικής Οδού, οδός Αιόλου, σκάμμα αποχέτευσης στο ύψος της Πλατείας Κοτζιά (πρώην Γ' ΕΠΚΑ Α1891· BCH 86, 1962, 644–646, εικ. 2, 3, πίν. 23 [G. Daux]· ΑΔ 18, 1963, Β'1 – Χρονικά, 35, πίν. 34γ [Γ' Αρχαιολογική Περιφέρεια, Ν. Πλάτων βάσει σημειώσεων του Ι. Θρεψιάδη]· Para, 470· Roberts 1978, 125, πίν. 76:2· Philippaki 1986, αρ. 1, πίν. 221· Queyrel 1988, 100· Lezzi-Hafter 1988, 247, σημ. 417· Queyrel 1992, 661, αρ. 17· Vazaki 2003, 43, 44, 210, αρ. rfV 7· BAPD, αρ. 2096· CAVI, αρ. 1882). Επτά Μούσες: Θάλεια (Queyrel: ΘΑΛΕΙΑ· Daux: *Θαλία*· CAVI: *Θαλεια*), ισταμένη με λύρα. Χορώ (ΧΟΡΩ), καθήμενη σε κλισμό, παίζει διπλό αυλό. Ανεπίγραφη (ή με φθαρμένη επιγραφή), ισταμένη,

κρατεί βάρβιτο (Daux: ίσως Απόλλωνας). Τερψιχόρη (Queyrel: .ΕΨΙΧΟΡΑ· Daux και CAVI: Τερψιχόρα), καθημένη σε κλισμό, παίζει λύρα. Μελπομένη (Queyrel: ΜΕΠ. ΜΕΝΗ· Daux: Μελπομένη· CAVI: Μελπομένη). Το τελευταίο γράμμα εγράφη κάτω από το προτελευταίο από λάθος υπολογισμό), ισταμένη ενώπιόν της, κρατεί ραβδί ή κλαδί το οποίο της τείνει. Ουρανία (OPANIA), γραμμένο κάτω από κρεμάμενη θήκη. Κλειώ (ΚΛΕΩ), ισταμένη, κρατεί κλαδί το οποίο κάμπτει για να σχηματίσει στεφάνι. Ερατώ (ΕΡΑΤΩ), καθημένη σε κλισμό, παίζει πεταλόσχημη κιθάρα. Δεν έχει δημοσιευτεί κανονικά, ούτε αποδοθεί. Ιωνικό αλφάβητο. Περί το 420 π.Χ.

18. Ερ. πυξίδα του Ζ. της Καλλιόπης, Αθήνα, Νεκροταφείο Αχαρνικής οδού, οδός Αιόλου, σκάμμα αποχέτευσης στο ύψος της Πλατείας Κοτζιά (πρώην Γ' ΕΠΚΑ Α1877· BCH 86, 1962, 645, εικ. 4: αριστερά, πίν. 24 [G. Daux]· AD 18, 1963, Β' 1 – Χρονικά, 34, πίν. 34α [Γ' Αρχαιολογική Περιφέρεια, Ν. Πλάτων βάσει σημειώσεων του Ι. Θρεψιάδη]· ARV², 1707, στο 1263, αρ. 84bis· Para, 471· Roberts 1978, 128· Lezzi-Hafter 1988, 56, 246, 247, εικ. 86, 248–250, 347, αρ. 256, πίν. 166, 167· Barringer 1995, 125, 208, αρ. 205· BAPD, αρ. 275718· CAVI, αρ. 1881). Ίσως ο γάμος (Επαύλεια) Πηλέα και Θέτιδας. Η νύφη κάθεται σε κλισμό κρατώντας κάτοπτρο. Δέκα ιστάμενες γυναίκες με σκεύη του γυναικωνίτη και ονόματα Νηρηίδων: ΘΕΩ, ΑΥΡΑ, ΧΡΥΣΕΙΣ, ΓΑΛΕΝΕ, ΑΛΕΞΟ, ΨΑΜΑΘΕ, ΘΕΤΙΣ, ΕΥΛ[ΙΜΕΝΗ] (Εύλλιμένη), [ΓΛ]ΑΥΚΕ ([ΓΛ]αύκη), ΚΥΜΟΔΟΔΟΚΕ (Κυμοδοδόκη). Μικτό αλφάβητο, ιωνικό λάμβδα, αττικό σίγμα. Οι αναγνώσεις όχι απόλυτα βέβαιες, βλ. CAVI. 425–420 π.Χ.

19. Ερ. πυξίδα του τρόπου του Ζ. της Ερτέτριας στο Βουκουρέστι (Muzeul Național de Istorie a României 03231· CVA Roumanie 1, Bucarest 1, Institut d'archéologie, Musée National des Antiquités, Bucarest 1965, 37, πίν. 32:2–7 [S. Dimitriu & P. Alexandrescu]· Maas & McIntosh Snyder 1989, 117, 235, σημ. 23· BAPD, αρ. 14446). Σκηνή γυναικωνίτη με οκτώ γυναίκες και δύο Έρωτες. Δύο καθήμενες σε κλισμούς, μία παίζει βάρβιτο, στην άλλη προσφέρει κάτι ένας Έρωτας. Έξι ιστάμενες. 420–410 π.Χ. (CVA).

Άλλα σχήματα με διάφορους συνδυασμούς Μουσαίου, Μουσών, άλλων θεοτήτων, συγγενή ή συχνά αναφερόμενα έργα

20. Ερ. υδρία του Ζ. της Villa Giulia από την Pescia Romana στην Ρώμη (Museo Nazionale Etrusco di Villa Giulia 64606· ARV², 623, αρ. 70bis, 1662· Para, 398· Immerwahr 1990, 103, αρ. 715· CVA Italia 64, Museo Nazionale di Villa Giulia in Roma 4, Roma 1991, 42–44, εικ. 21, πίν. 40, 41 [G. Barbieri]· Queyrel 1992, 667, αρ. 86, αναφέρει έξι Μούσες· Kauffmann-Samaras 1992, 686, αρ. 2· Τσιαφάκη 1998, 111, αναφέρει οκτώ Μούσες· Vazaki 2003, 128, 226, αρ. rfV 109· Dietrich 2010, 47, 50, εικ. 29· Γαρέζου 2012, 102, σημ. 541, 105, 106· BAPD, αρ. 207225· CAVI, αρ. 7216). Ο Μουσαίος υπό τύπον Απόλλωνα (CVA: ΜΟΣΑΙΟ· Immerwahr: ΜΩΣΑΙΟΣ) καθήμενος σε βράχο,

στεφανωμένος, καρηκομών, παίζει ή χορδίζει λύρα. Επτά Μούσες, τρεις ιστάμενες κρατούν λύρες, η Καλλιόπη (ΚΑΛΛΙΟΠΑ) καθημένη σε κλισμό παίζει αυλούς, μία ανώνυμη όρθια προ κλισμού με δέλτο και γραφίδα, η Λίγεια (ΛΙΓΕΙΑ) και άλλη μία ανώνυμη μάλλον καθήμενες σε βράχο. Ερωδιός προ της Καλλιόπης. Ίσως μικτό αλφάβητο. 460–450 π.Χ.

21. Ερ. αμφορέας με λαϊμό και στρεπτές λαβές του Ζ. του Πηλέα από το Vulci στο Λονδίνο (BM 1847,0909.7, E271· CVA Great Britain 5, British Museum 4, London 1929, III 1 c, 6, πίν. 11, 12 [H. B. Walters]· Wegner 1949, 25, πίν. 19· ARV², 1039, αρ. 13· Para, 443· *Addenda*², 319· Maas & McIntosh Snyder 1989, 102, εικ. 5a· Queyrel 1992, 667, αρ. 79· Kauffmann-Samaras 1992, 686, αρ. 3· Anderson 1994, 197, πίν. VII· Matheson 1995, 113, 115, πίν. 95, 199, 439, αρ. PE 16· Τσιαφάκη 1998, 112, 356, πίν. 34a· Walter-Καρύδη 2011, 425, 426, εικ. 8· Γαρέζου 2012, 194, 195· Wysłucha & Hagel 2023, 373, εικ. 6· BAPD, αρ. 213511· CAVI, αρ. 4546). Η Τερψιχόρη (ΤΕΡΨΙΧΟΡΑ) καθημένη σε κλισμό παίζει άρπα. Ενώπιόν της ο Μουσαίος (ΜΟΣΑΙΟΣ) ως Απόλλωνας, νέος, αγένειος, στεφανωμένος, κρατεί οκτάχορδη λύρα (χέλυ) και ψηλό ραβδί ή σκήπτρο δάφνης. Πίσω της η ισταμένη Μέλουσα (;) (ΜΕΛΕΛΟΣΑ) κρατεί διπλό αυλό, προσαρμόζοντας την γλωττίδα (ή τον *ὄλμιον*, ή το *ὕφολμιον*, Anderson). Κρεμάμενη πεταλόσχημη κιθάρα. 440–430 π.Χ.

22. Ερ. ελικωτός κρατήρας της Ομάδας του Πολυγνώτου από την Σπίνα στην Ferrara (Museo Nazionale di Spina T6C VP· ARV², 1033, 1679· Para, 442· Paribeni 1986, 49–53, 59, πίν. 5· *Addenda*², 318· Kauffmann-Samaras 1992, 686, αρ. 9· Matheson 1995, 199, 362, αρ. PN 1· Τσιαφάκη 1998, 117–119· Gorrini 2010, 60, 61, εικ. 5, 6· BAPD, αρ. 213452). Ο νέος Μουσαίος (Paribeni: επιγραφή «...SAIOS»), ιστάμενος κάτω από δύο δωρικούς κίονες με επιστύλιο (ο δελφικός ναός), κρατεί απολλώνεια κιθάρα και προσφέρει κλαδί δάφνης στον ένθρονο Απόλλωνα. Παρά τον Απόλλωνα τρίποδας, πίσω του μία Μούσα (;) τον στεφανώνει, άνωθέν του κρεμάμενη λύρα, δεξιά Αθηνά και Ίριδα. Στην άλλη όψη ο φόνος της Κλυταιμνήστρας από τον Ορέστη (Τσιαφάκη) ή της Εριφύλης από τον Αλκμαίωνα (Paribeni). Περί το 440 π.Χ.

23. Ερ. υδρία του Ζ. του Πηλέα από τη Nola στο Παρίσι (Musée du Petit Palais 308· CVA France 15, Palais des Beaux-Arts de la Ville de Paris [Petit Palais], Paris 1941, 18, πίν. 17:4–8 [N. Plaoutine]· ARV², 1040, αρ. 22· *Addenda*², 319· Maas & McIntosh Snyder 1989, 83, 120, 136, εικ. 16· Immerwahr 1990, 165, αρ. 1143· Queyrel 1992, 661, αρ. 15· Matheson 1995, 288, 441, αρ. PE 26· Vazaki 2003, 127, 226, αρ. rfV 108· BAPD, αρ. 213520· CAVI, αρ. 6734). Πέντε γυναίκες, οι τρεις με ονόματα Μουσών. Στο κέντρο η Καλλιόπη (ΚΑΛΛΙΟΠ[.]) καθημένη σε κλισμό παίζει βάρβιτο, εμπρός της η Θάλεια ([.]ΑΛΕΙΑ) κρατεί λύρα (χέλυ) και κιβωτίδιο, πίσω της η Τερψιχόρη (ΤΕΡΨΙΧΟΡΑ) κρατεί μάλλον πυρσούς (παρά αυλούς). Δύο ακόμη ανεπίγραφες γυναίκες, η μία πιθανώς επιγεγραμμένη ΚΑΛΗ (στο CAVI η ανάγνωση αμφισβητείται). 440–430 π.Χ.

24. Ερ. λεκανίδας πώμα του Ζ. του Λονδίνου Ε494 από τη Nola στο Λονδίνο (BM 1867,0508.1030, Ε805· ARV², 1080, αρ. 6· Queyrel 1992, 661, αρ. 18· Breiffeld-von Eickstedt 2017, 148, αρ. rf 13, πίν. 5:1· BAPD, αρ. 214504· CAVI, αρ. 4658). Επτά επιγραφόμενες Μούσες, η μία καθημένη σε κλισμό, έξι ιστάμενες σε ομάδες των τριών διευθύνονται προς αυτήν. Η καθημένη έχει απολέσει το όνομα, η Πολύμνια (ΠΟΛΥ[Μ]ΝΙΑ) ίσως κρατεί κλειστό ειλητό ή κιβωτίδιο, η Κλειώ (ΚΛΕΩ) κρατεί διπλό αυλό, η Ερατώ ([ΕΡΑ]ΤΩ) κρατεί κιβωτίδιο και απευθύνεται στην Καλλιόπη (ΚΑΛΛΙΟΠΕ). Η Ευτέρπη (ΕΥΤΕΡΠΗ) και η Θάλεια (ΘΑΛΕΙΑ) αντιμέτωπες, η μία κρατεί στεφάνι. Μικτό, κυρίως ιωνικό αλφάβητο. 440–430 π.Χ.

Έξι αβέβαιες παραστάσεις Μουσαίου διαφόρων αγγειογράφων (βλ. και την οينوχόη 35)

25. Ερ. καλυκωτός κρατήρας του Ζ. του Ηφαιστού από την Bologna (ετρουσκικό νεκροταφείο στην Certosa) στην Bologna (Museo Civico Archeologico 292· CVA Italia 27, Bologna, Museo Civico 4, Roma 1957, 14, πίν. 77, 80 [G. Bermond Montanari]· ARV², 1116, αρ. 35· *Addenda*², 331· Kauffmann-Samaras 1992, 686, αρ. 10· Τσιαφάκη 1998, 116, 117· Mannack 2001, 91, 92· Dietrich 2010, 521, 524, εικ. 438· BAPD, αρ. 214761). Ο Μουσαίος (κατά τον Beazley, κατ' άλλους Ορφέας), νέος, στεφανωμένος, παίζει λύρα κρατώντας και πλήκτρο στο άλλο χέρι. Προσβλέπει προς τον Απόλλωνα (στεφανωμένος, κρατεί σκήπτρο), ο οποίος κοιτά προς την αντίθετη πλευρά, προς την καθημένη Λητώ (;) και την ισταμένη Άρτεμη (;) που κρατεί φιάλη για σπονδή. Περί το 440 π.Χ.

26. Ερ. λήκυθος του Ζ. της Φιάλης στο Αννόβερο (Museum August Kestner 1961.24· ARV², 1021, αρ. 107bis· *Para*, 441, αρ. 107bis· CVA Deutschland 34, Hannover Kestner-Museum 1, München 1971, 54, πίν. 45 [A.-B. Follmann]· *Addenda*², 316· Oakley 1990, 83, αρ. 107bis, πίν. 86· Queyrel 1992, 663, αρ. 41f· BAPD, αρ. 214288). Μουσαίος ή Απόλλωνας, στεφανωμένος, ματιοφόρος, κάθεται σε ύψωμα κρατώντας λύρα και ίσως πλήκτρο. Ενώπιόν του ισταμένη γυναίκα (ίσως Μούσα) με το δεξιό πόδι πάνω στο ίδιο ύψωμα ανοίγει ειλητό. 435–430 π.Χ.

27. Ερ. λήκυθος του Ζ. της Φιάλης στην Ιαπωνία (ιδιωτική συλλογή· Oakley 1990, 83, 84, αρ. 107ter, πίν. 87a· Kauffmann-Samaras 1992, 686, αρ. 6· BAPD, αρ. 31377). Μουσαίος ή Απόλλωνας, στεφανωμένος, ματιοφόρος, κρηνηκόμων, κάθεται κρατώντας λύρα. Ενώπιόν του ισταμένη γυναίκα (Μούσα;). Κατά τον Oakley το κλαδί (ή είναι φυτό;) δάφνης πίσω του δείχνει ότι είναι ο Απόλλωνας. 435–430 π.Χ.

28. Ερ. υδρία του Ζ. της Κεφαλής του Ορφέως στη Νέα Ζηλανδία «από την Αττική» (Dunedin, Otago Museum E48.266· ARV², 1174, αρ. 1· Schmidt 1972, 130, 131· *Addenda*², 339· Queyrel 1992, 669, αρ. 99· Τσιαφάκη 1998, 64, 65· Tsiafakis 2002, 730, 731· Gorrini 2010, 66, 67, εικ. 12· Γαρέζου 2012, 324, 325, αρ. VIII 73, εικ. 74α· BAPD, αρ. 215555).

Στο κέντρο ο Απόλλωνας ιστάμενος κρατεί κλαδί δάφνης και λύρα, κοιτώντας την επί του εδάφους χρησιμοδοτική κεφαλή του Ορφέα. Περιβάλλεται από δύο ιστάμενες μορφές, γυναίκα (Μούσα;) και νεανική, κατά μία άποψη (Tsiafakis) ανδρική μορφή (Μουσαίος;). 430–420 π.Χ.

29. Ερ. κύλικα της Ομάδας του Cambridge 73 στο Cambridge από το Vulci (Μουσείο Fitzwilliam G73· CVA Great Britain 6, Cambridge, Fitzwilliam Museum 1, Oxford 1930, 30, πίν. 25:8, 27:2a, b [W. Lamb]· ARV², 1287 κάτω, αρ. 1· *Addenda*², 358· Queyrel 1992, 663, 664, αρ. 44d· Kauffmann-Samaras 1992, 686, αρ. 8· Dietrich 2010, 290, 293, εικ. 235· BAPD, αρ. 217287). Στο μετάλλιο δύο ιστάμενες γυναίκες (Μούσες;), η μία ανοίγει ειλητό, η άλλη στηρίζεται σε πεσσό. Εξωτερικά στην μία όψη: Μουσαίος ή Απόλλωνας καθήμενος σε βράχο, στεφανωμένος, καρηκομών, παίζει λύρα κρατώντας και πλήκτρο, εκατέρωθεν δύο ιστάμενες Μούσες, μία ανοίγει ειλητό, η άλλη κρατεί λύρα στο αριστερό χέρι και διπλό αυλό (οι δύο αυλοί ενωμένοι) στο δεξιό. Στην άλλη όψη Μουσαίος ή Απόλλωνας καθήμενος σε βράχο, νέος, στεφανωμένος, καρηκομών, παίζει λύρα κρατώντας και πλήκτρο, εκατέρωθεν δύο ιστάμενες Μούσες, μία ανοίγει ειλητό, η άλλη κρατεί κιβωτίδιο. Περί το 420 π.Χ.

30. Ερ. κύλικα του Ζ. του Ruvo 1346 στο Cambridge (Fitzwilliam Museum, παλαιότερα Corpus Christi College 103.25· ARV², 1401, αρ. 1· Schmidt 1972, 130, πίν. 41:2· *Addenda*², 373· Τσιαφάκη 1998, 65, 66, πίν. 80α, β· Tsiafakis 2002, 731· Gorrini 2010, 65, 66, εικ. 11· Γαρέζου 2012, 325, VIII 74, εικ. 74β· Burges Watson 2013, 448· BAPD, αρ. 250142· CAVI, αρ. 3009a). Εξωτερικά στην μία όψη ιστάμενος Απόλλωνας με κλαδί δάφνης, έναντί του καθήμενος σε βράχο νέος (Μουσαίος;) με πέτασο και χλαμύδα γράφει σε δέλτο. Μεταξύ τους στο έδαφος η χρησιμοδοτική κεφαλή του Ορφέα αντικρύζει τον «Μουσαίο», ο οποίος επομένως ίσως καταγράφει τους χρησμούς κατ' εντολή του Απόλλωνα. Στην άλλη όψη δύο ιστάμενες γυναίκες (Μούσες;), η μία κρατεί λύρα, η άλλη ταινία ή τον αορτήρα της λύρας. 430–410 π.Χ.

Ζ. της Ερέτριας

31. Ερ. κύλικα του Ζ. της Ερέτριας από το Cerveteri στο Λούβρο, πρώην Συλλογή Campana (MdL G457· ARV², 1254, αρ. 80, 1562 κάτω· *Para*, 469· Beck 1975, 10, 13, αρ. 30, πίν. 6:30· Lezzi-Hafter 1988, 20, 32, εικ. 6a, 77, εικ. 20a, 140, 313, αρ. 21, πίν. 16a, 53b· *Addenda*², 355· Boardman 1992, 290, αρ. 1· Kauffmann-Samaras 1992, 687, αρ. 12· Τσιαφάκη 1998, 114, 356, πίν. 34β· BAPD, αρ. 217018· CAVI, αρ. 6552). Στο μετάλλιο ο έφηβος Μουσαίος (ΜΟΣΑΙΟΣ) ιστάται κρατώντας πολύπτυχο, προ του καθημένου σε κλισμό με ανοιχτό ειλητό γενειοφόρου στεφανωμένου Λίνου (ΛΙΝΟΣ). Εξωτερικά αθλητές. 440–435 π.Χ.

32. Ερ. πυξίδα του Ζ. της Ερέτριας «από την Αθήνα» στο Λονδίνο, αγορά 1874, πρώην Συλλογή Α. Ρουσόπουλου (BM 1874,0512.1, E774· ARV², 1223, 1250, αρ. 32·

Para, 469· Roberts 1978, 131, αρ. 2, εικ. 14a, πίν. 47:2, 79· Lezzi-Hafter 1988, 9, εικ. 1e, 35, 36, 244, εικ. 84b, 248–250, 346, αρ. 253, πίν. 163a, 164· *Addenda*², 354· Boardman 1989, εικ. 234· Immerwahr 1990, 114, 115, αρ. 797· Oakley & Sinos 1993, 18, 19, 68, εικ. 32–35· Barringer 1995, 124, 125, 208, 209, αρ. 206, πίν. 130· Venit 2006, 38, πίν. 10:1, 2· Schmidt 2009, 128, σημ. 41, εικ. 6· *BAPD*, αρ. 216969· *CAVI*, αρ. 4650). Παράσταση γάμου. Επτά γυναίκες με ονόματα Νηρηίδων: ΓΛΑΥΚΕ, ΓΑΛΕΝΕ, ΠΟΝΤΟΜΕΔΕΙΑ, ΔΟΣΩ, ΚΥΜΟΔΩΚΕ, ΚΥΜΟΘΕΑ και μία μικρή θεραπαινίδα. Η κεντρική μορφή (μία των δύο καθημένων), με λυτά μαλλιά, επιγράφεται ΘΑΛΕΙΑ. Η ΠΟΝΤΟΜΕΔΕΙΑ (συνήθως μεταγράφεται *Ποντομέδεια* αντί *Ποντομήδεια*) κρατεί ιύγγα (το παιχνίδι). Μικτό αλφάβητο, ιωνικό λάμβδα, αττικό σίγμα. Το πάμα (δύο ζεύγη αγριόχοιρων αντιμέτωπων με λιοντάρια) θεωρείται ότι δεν συνανήκει. 435–430 π.Χ.

33. Ερ. κύλικα του Ζ. της Ερέτριας στην Ferrara από την Σπίνα (Museo Nazionale di Spina 3035, T128· *ARV*², 1252, αρ. 52· Lezzi-Hafter 1988, 33, εικ. 7b, 34, εικ. 8a, 316, αρ. 37, πίν. 34, 35· *Addenda*², 354· Queyrel 1992, 665, αρ. 60· *BAPD*, αρ. 216989· *CAVI*, αρ. 3490). Εσωτερικά ο Απόλλωνας (ΑΠΟΛΛΟΝ) με λύρα και η Κλειώ (ΚΛΕΩ) με φιάλη και οινόχρη, αντιμέτωποι. Εξωτερικά ίσως η αναχώρηση Τρώων πολεμιστών (επιγραφές). Μικτό αλφάβητο, ιωνικό λάμβδα, τρισκελές σίγμα. 435–430 π.Χ.

34. Ερ. κύλικα (ελλιπής) του Ζ. της Ερέτριας στο Λούβρο και τη Νέα Υόρκη «από την Ιταλία» (MdL CP11003, MMNY 1973.127· *ARV*², 1255, αρ. 100· Lezzi-Hafter 1988, 38, εικ. 9d, 144, 315, αρ. 29, πίν. 24· *Addenda*², 355· Lezzi-Hafter 1997, 356· Vazaki 2003, 178, 229, αρ. rfV 121· *BAPD*, αρ. 217038). Εσωτερικά δύο γυναίκες αντιμέτωπες, ίσως Μούσες (η μία, πεπλοφόρος, κρατεί στεφάνι, η ενώπιόν της δεύτερη σώζεται ελάχιστα). Εξωτερικά οκτώ πιθανές Μούσες ελλιπώς σωζόμενες: δύο κρατούν λύρες, δύο διπλούς αυλούς, δύο στεφάνια ή ταινίες. 430–425 π.Χ.

35. Ερ. οινόχρη του Ζ. της Ερέτριας στο Λονδίνο, αγορά 1846, Συλλογή J. R. Stuart (BM 1846.0925.17, E564· *ARV*², 1250, αρ. 24· Lezzi-Hafter 1976, 113, αρ. E 2, πίν. 15c, 50a, 149· Lezzi-Hafter 1988, 183, εικ. 59a, 337, αρ. 203, πίν. 128· *Addenda*², 354· Queyrel 1992, 665, αρ. 65c, πίν. 393· *BAPD*, αρ. 216961). Νέος ιματιοφόρος, δαφνοστεφανωμένος (Απόλλωνας;) τείνει φιάλη προς γυναίκα ενδεδυμένη χιτώνα και ιμάτιο (Μούσα;), η οποία κρατεί οινόχρη. Πίσω από τον «Απόλλωνα» ένας δεύτερος ιματιοφόρος νέος, ίσως ποιητής. 430–425 π.Χ. (Lezzi-Hafter), 425–400 π.Χ. (Queyrel).

36. Ερ. χους του Ζ. της Ερέτριας από την Απολλωνία Ποντική, αύλακα προσφορών του νεκροταφείου στο Harmanite (Αρχαιολογικό Μουσείο Σωζοπόλεως 266· Lezzi-Hafter 1997, 353–359, 368, εικ. 1–10· Γαρέζου 2012, 193· *BAPD*, αρ. 28093· *CAVI*, αρ. 7487a). Οκτώ Μούσες και μία ενάτη μορφή, ίσως Απόλλωνας, σε ανισοϋψές έδαφος, επιγραφόμενες. Η Καλλιόπη (ΚΑΛΛΙΟΠ[.]) στο κέντρο, καθημένη σε ύψωμα, μαζί με μία Μούσα (το όνομα απολεσθέν) που κρατεί λύρα. Χαμηλότερα η Πολύμνια (*Πολύμνια*) καθημένη στο έδαφος παίζει διπλό αυλό, πίσω της ελαφάκι. Στο αριστερό πλευρό της παράστασης δύο ιστάμενες Μούσες, η Ευτέρπη

([ΕΥ]ΤΕΡΠΕ) και μία με το όνομα απολεσθέν. Στο δεξιό πλευρό, καθήμενες σε βράχους, η Θάλεια ([ΘΑ]ΛΕΙΑ, επί τα λαιά) παίζει λύρα και η Ερατώ (ΕΡΑΤΟ) πεταλόσχημη κιθάρα. Μεταξύ τους δύο ιστάμενες μορφές, η Ουρανία ([Ο]ΡΑΝΙΑ) και μία με απολεσθέν όνομα (σώζεται ένα Α: Απόλλωνας;). Περί το 425 π.Χ.

37. Ερ. αρυβαλλοειδής λήκυθος του Ζ. της Ερέτριας, «από τους Τράχωνες παρά την Αθήνα», πρώην Συλλογές Σωτηριάδη και Sabouloff, κτήση 1872. Αργότερα στο Βερολίνο, χάθηκε κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (BAS, έφερε αριθμό ευρετηρίου F2471· ARV², 1247, αρ. 1· Richter 1970, 36, εικ. 160· Para, 469· Lezzi-Hafter 1988, 226, 227, 342, 343, αρ. 234, πίν. 143d–145· *Addenda*², 353· Immerwahr 1990, 114, αρ. 793· Shapiro 1993, 171, 172, 256, αρ. 112, εικ. 131 [Μακαρία]· Dietrich 2010, 289, εικ. 232· CVA Deutschland 99, Berlin, Antikensammlung, ehemals Antiquarium 16, München 2015, 117, παρένθετοι πίν. 22:2–4, 23:1–5 [N. Zimmermann-Elseify]· BAPD, αρ. 216937· CAVI, αρ. 2382). Διόνυσος νεανικός καθήμενος με θύρσο, δύο Σιληνοί (ο ένας καθήμενος με θύρσο, ο έτερος στο έδαφος) επιγραφόμενοι ΣΙΑΕΝΟΣ, ΚΟΜΟΣ, δέκα Μαινάδες, επιγραφόμενες ΦΑΝΟΠΕ (χορεύει), ΠΕΡΙΚΛΥΜΕΝΗ (καθήμενη σε ύψωμα, παίζει τύμπανο), ΝΑΙΑ (λιπόθυμη ή εξαντλημένη στην αγκαλιά της καθήμενης ΝΥΜΦΕ), ΜΑΚΑΡΙΑ (ξαπλωμένη στο έδαφος), ΑΝΘΕ[-]Α (καθήμενη σε ύψωμα, με θύρσο), ΧΟΡΟ (ξαπλωμένη σε έξαρση του εδάφους), ΚΑΛΕ (ισταμένη), ΧΡΥΣΙΣ (ισταμένη, πατάει με το ένα σκέλος σε βράχο), ΚΙΣΣΟ (καθήμενη σε ύψωμα, με θύρσο). Το λήμμα του CVA αναφέρει «οκτώ Νύμφες», παραλείποντας την ΚΑΛΕ (επίθετο αντί κυρίου ονόματος) και τη ΝΑΙΑ. Περί το 425 π.Χ.

38. Ερ. επίνητρο, ανασκαφές Ερέτριας 1891 (EAM A1629· Hartwig 1897· ARV², 1250, αρ. 34, 1688· Para, 469· Delivorrias, Berger-Doer & Kossatz-Deissmann 1984, 111, αρ. 1114, 121, αρ. 1262, 144, αρ. 1517· Lezzi-Hafter 1988, 44, 253–262, 347, 348, αρ. 257, πίν. 168, 169· *Addenda*², 354· Boardman 1989, 98, εικ. 235· Immerwahr 1990, 115, αρ. 798, εικ. 141–144· Shapiro 1993, 105, 106, 241, αρ. 47, εικ. 58· Oakley & Sinos 1993, 40–42, 127, 128, εικ. 128–130· Mercati 2003, 141, 142, αρ. B15, πίν. XXXII–XXXV· Heinrich 2006, 36, 37, 179, αρ. Rf.14, πίν. 17· Pellegrini 2009, 332, αρ. 770· Porter 2021· BAPD, αρ. 216971· CAVI, αρ. 804). Στην μία μακρά πλευρά επτά γυναικείες μορφές: από αριστερά προς τα δεξιά η Αφροδίτη (ΑΦΡΟΔΙΤΕ) κάθεται σε δίφρο με υποπόδιο κρατώντας ίσως περιδέραιο, πίσω της δωρικός κίονας, ενώπιόν της ιστάμενος Έρωτας με ανοιχτό κιβωτίδιο. Κρεμάμενο στεφάνι. Τρεις γυναίκες, στο κέντρο η Αρμονία (ΑΡΜΟΝΙΑ) κάθεται σε δίφρο, της παραστέκουν η Πειθώ (ΠΕΙΘΩ) που κρατεί καθρέφτη και η Κόρη (ΚΟΡΕ) που σκύβει και την ακουμπά. Στο δεξιό άκρο η Ήβη (ΗΒΕ) δένει τον κεφαλόδεσμό της προ του καθήμενου σε δίφρο φτερωτού Ιμέρου (ΙΜΕΡΟΣ), ο οποίος κρατεί οξυπύθμενο αμφορίσκο και ακουμπά σε κιβωτίδιο. Στην άλλη μακρά πλευρά έξι γυναικείες μορφές και ένα πουλί: από αριστερά προς τα δεξιά η Θεώ (ΘΕΩ) τοποθετεί φυλλοφόρα κλαδιά σε δύο γαμικούς λέβητες ενώ την παρακολουθεί η Χάρις ή Νάπις (αβέβαιη ανάγνωση) κρατώντας ψηλά το ιμάτιό της. Κρεμάμενο στεφάνι. Η Θεανώ ή Ερανώ (αβέβαιη ανάγνωση) ακουμπά λουτροφόρο που περιέχει φυλλοφόρα κλαδιά, η Ιππολύτη (ΙΠΠΟΛΥΤΕ) κάθεται σε

δίφρο με ένα πουλί καθισμένο στο χέρι της, με την Αστερόπη (ΑΣΤΕΡΟΠΗ) να στηρίζεται στον ώμο της. Κρεμάμενος καθρέφτης και στεφάνι. Στο δεξιό άκρο η νύφη Αλκηστή (ΑΛΚΗΣΤΙΣ) ακουμπά στο μαξιλάρι κλίνης, πίσω της μισάνοιχτη θύρα κτηρίου με ιωνικό κίονα. Στην στενή πλευρά του επινήτρου ο μεταμορφούμενος σε κήτος Πηλέας (ΠΕΛΕΥΣ) συλλαμβάνει την Θέτιδα (ΘΕΤΙΣ), εκατέρωθεν ο Νηρέας (ΝΕΡΕΥΣ) και οι τρέχουσες Νηρηίδες Αύρα (ΑΥΡΑ) και Ναώ (ΝΑΩ), από την άλλη πλευρά οι Νηρηίδες Ευλιμένη (ΕΥΛΙΜΕΝΗ), Μελίτη (ΜΕΛΙΤΗ), Αλτις (ΑΛΤΙΣ). Στο άκρο του επινήτρου πλαστική γυναικεία γυμνόστηθη προτομή. Οι επιγραφές συμπληρωμένες και με μικρές παραλλαγές, βλ. *CAVI*. 425–420 π.Χ.

39. Ερ. πυξίδα του Ζ. της Ερέτριας στο Worcester της Μασσαχουσέττης, ΗΠΑ. Αγοράστηκε το 1935 από τον αρχαιοπώλη Ζουμπουλάκη μέσω της Brummer Gallery της Νέας Υόρκης (Art Museum 1935.148· *ARV*², 1250, αρ. 33· Roberts 1978, 132, 134, πίν. 81:1· Hermary, Cassimatis & Vollkommer 1986, 914, αρ. 749, πίν. 651· Lezzi-Hafter 1988, 46, 245, εικ. 85a, 250, 251, 347, αρ. 254, πίν. 163b–d, 165· *Addenda*², 354· Pellegrini 2009, 481, αρ. 2070· *BAPD*, αρ. 216970). Πώμα: τέσσερις Έρωτες, δύο με πετεινούς, ένας με λαγό, ένας πατά σε πέτρα. Στο έδαφος σφαίρα (ή λίθος) και πάσσαλος. Σώμα: παράσταση γυναικωνίτη με έξι γυναίκες, τρία ζεύγη κυριών και θερααινίδων. Κυρία καθημένη σε δίφρο, ενώπιόν της θερααινίδα κρατεί ξετυλιγμένο κεφαλόδεσμο και πλημοχόη, πίσω από την κυρία κρεμάμενος σάκκος. Κυρία καθημένη σε κλισμό, ενώπιόν της θερααινίδα με κιβωτίδιο ή τετράγωνο καλάθι. Κυρία ισταμένη κρατεί καθρέφτη, η θερααινίδα κρατεί κιβωτίδιο, μεταξύ τους στο έδαφος λάρνακα. 430 π.Χ. (Roberts), 420–415 π.Χ. (Lezzi-Hafter).

40. Τριζώνη (λευκή και ερ.) αρουβαλλοειδής ψηλή λήκυθος «από την Αθήνα» στη Νέα Υόρκη (MMNY 31.11.13· Richter & Hall 1936, 175–178, αρ. 139, πίν. 143, 176· *ARV*², 1248, αρ. 9, 1688· *Para*, 469· Lezzi-Hafter 1976, 113, 114, αρ. E 7, πίν. 32d, 52a 150c· Wehgartner 1983, 107, αρ. 15, 110, πίν. 39· Lezzi-Hafter 1988, 47, 215, εικ. 73c, 229–232, εικ. 81, 343, 344, αρ. 239, πίν. 150–155· *Addenda*², 353· Boardman 1989, 98, εικ. 231· Immerwahr 1990, 114, αρ. 795· Barringer 1995, 33, 34, 177, αρ. 26, πίν. 22–24· *BAPD*, αρ. 216945· *CAVI*, αρ. 5656). Στο κεντρικό, λευκού εδάφους, τμήμα πρόθεση του Πατρόκλου και Νηρηίδες με τα όπλα του Αχιλλέα. Στο κάτω τμήμα (ερ.) Αμαζονομαχία. Στο άνω τμήμα (ερ.) ασαφές θέμα. 420–415 π.Χ.

Κοντά στον Ζ. της Ερέτριας ή Ζ. του Λουτρού

41. Ερ. ωών από συλημένο τάφο «στα περίχωρα της Αθήνας», κοντά στον Ζ. της Ερέτριας (Beazley), ύστερος Ζ. του Λουτρού (Lezzi-Hafter, Sabetai) (EAM, πρώην Συλλογή Σταθάτου 332· Metzger 1944· Ghali-Kahil 1955, 67, σημ. 1· *ARV*², 1257, αρ. 2· *Para*, 470· Lezzi-Hafter 1988, 5· *Addenda*², 355· Sabetai 1993, i, 187, 188, ii, 90· Pellegrini 2009, 367, αρ. 1070, πίν. 28· Dasen 2016, 89, εικ. 14· *BAPD*, αρ. 217056). Δύο γυναίκες, μία καθημένη σε κιβώτιο και μία όρθια, παίζουν δακτύλων *επάλλαξιν*.

Δεξιά η Αφροδίτη καθήμενη σε κλισμό και ο Έρωτας με ανοιχτά φτερά, πίσω της νέος πολεμιστής (δόρατα, χλαμύδα, πέτασος) και νέα, παρά την οποία δίφρος με μαξιλάρι. Αριστερά δύο γυναίκες παρακολουθούν την σκηνή δείχνοντας με τα δάχτυλα. Περί το 420 π.Χ.

Ζ. της Καλλιόπης

42. Ερ. κύλικα του Ζ. της Καλλιόπης, Λονδίνο (Victoria and Albert Museum 666.1864· ARV², 1259, αρ. 4· Queyrel 1988, 91, αρ. 3, πίν. 20:1.3.5· Lezzi-Hafter 1988, 75, εικ. 19a, 142, 143, 326, 327, αρ. 123, πίν. 84· *Addenda*², 355· Queyrel 1992, 665, αρ. 55, 668, αρ. 91· Kauffmann-Samaras 1992, 686, αρ. 5· Τσιαφάκη 1998, 115· Schmidt 2001, 292, 293, εικ. 10· BAPD, αρ. 217074· CAVI, αρ. 4754). Εσωτερικά η Καλλιόπη (ΚΑΛΛΙΟΠΕ) ισταμένη με φιάλη και οινοχόη και νέος, ιστάμενος, στεφανωμένος, ιματιοφόρος κρατεί λύρα (ίσως Απόλλωνας). Εξωτερικά τέσσερα όμοια ζεύγη στεφανωμένων, ιματιοφόρων νέων που κρατούν λύρες (πλην ενός) και ισαρίθμων γυναικών, δύο από τις οποίες επιγράφονται ΚΑΛΛΙΟΠΕ, ΟΡΑΝΙΑ. Ο ένας νέος κρατεί λύρα από τον ένα πήχυ, την οποία ίσως νοείται ότι του έχει δώσει ενώπιόν του ισταμένη πεπλοφόρος που κρατεί φιάλη και οινοχόη, προφανώς ανώνυμη Μούσα. Ο νέος επιγράφεται Μουσαίος (ΜΟΣΑΙ[Ο]Σ). Μικτό αλφάβητο. 425–420 π.Χ. (Lezzi-Hafter).

43. Ερ. κύλικα του Ζ. της Καλλιόπης από την Σπίνα στην Ferrara (Museo Nazionale di Spina 6631, T293A VP· ARV², 1259, αρ. 2· Queyrel 1988, 91, αρ. 6, πίν. 21:1.3.5· Lezzi-Hafter 1988, 53, εικ. 13d, 324, αρ. 97, πίν. 76, 77· Queyrel 1992, 669, αρ. 97· Kauffmann-Samaras 1992, 686, αρ. 4, πίν. 408· Τσιαφάκη 1998, 115, 116· BAPD, αρ. 217072· CAVI, αρ. 3492). Εσωτερικά ο Μουσαίος (ιστάμενος, νέος, αγένειος, βραχεία κόμη, κρατεί λύρα, επιγεγραμμένος ΜΟΣΑΙΟΣ) στεφανώνεται από την ισταμένη Κλειώ (ΚΛΕΟ). Εξωτερικά ζεύγη και τριάδες νέων και γυναικών (Μουσών) με λύρες και οινοχόες. Επιγραφές Κλειώ, Μουσαίος και Ναία συνοδεύουν και εδώ δύο (;) από τις μορφές. 425–420 π.Χ. Η μεταγραφή των επιγραφών όχι ομόφωνη (βλ. CAVI).

44. Ερ. κύλικα (τμήμα) του Ζ. της Καλλιόπης «από το Orvieto» στη Νέα Υόρκη, πρώην Συλλογή Hartwig (MMNY 12.229.12· Richter & Hall 1936, 180, αρ. 143, πίν. 145· ARV², 1259, αρ. 3· Queyrel 1988, 91, αρ. 1· Lezzi-Hafter 1988, 143, 327, αρ. 126, πίν. 85g, h· Queyrel 1992, 666, αρ. 66, πίν. 393· BAPD, αρ. 217073· CAVI, αρ. 5596). Εσωτερικά ο Απόλλωνας καθήμενος σε κλισμό, στεφανωμένος, κρατεί κλαδί δάφνης με το αριστερό και φιάλη με το δεξιό. Ενώπιόν του η ισταμένη πεπλοφόρος Καλλιόπη κρατεί με το υψωμένο αριστερό φιάλη, με το ελλείπον καθεμένο δεξιό ίσως κρατούσε οινοχόη. Εξωτερικά τα κάτω τμήματα δύο ή τριών μορφών. Η Richter μεταγράφει τις επιγραφές [Κ]ΑΛΛΙΟ[πε] και ΑΠΟΛΛΟΝ, (Richter & Hall), η Lezzi-Hafter [Κ]ΑΛΛΙΩ[ΠΕ] και ΑΠΟΛΛΟ[N]. 425–420 π.Χ. (Lezzi-Hafter).

Z. της Ειμαρμένης

45. Ερ. οξυπύθμενος αμφορίσκος του Z. της Ειμαρμένης στο Βερολίνο «από την Ελλάδα», αγορά 1911, Παρίσι, Συλλογή A. Sambon (BAS 30036· ARV², 1173, αρ. 1· *Para*, 459· Ghali-Kahil 1955, 59, 60, αρ. 14, πίν. 8:2, 3· Lezzi-Hafter 1988, 239, εικ. 82c, 346, αρ. 251· Shapiro 1993, 192–195, 260, αρ. 129, εικ. 152· *Addenda*², 339· Dietrich 2010, 478, 479, εικ. 410· Schwarzmaier 2012· BAPD, αρ. 215552· CAVI, αρ. 2491). Στο κέντρο της παράστασης η Ελένη (ή απλώς νύφη) καθημένη στα γόνατα της Αφροδίτης (ΑΦΡΟΔ[...]). Πίσω τους ισταμένη η Πειθώ (ΠΕ[.]Θ[.]) με κιβωτίδιο. Ο Ήμερος (ΙΜΕΡ[...]) ακουμπά στον δορυφορούντα Πάρη (ή απλώς νέο). Δύο ακόμη ζεύγη γυναικών, αριστερά ίσως η Νέμεση ([..]ΜΕΣΙ[.]) δείχνει με το δάχτυλο, και η Τύχη ή Ευτυχία (ΕΥΤ[---]). Δεξιά ίσως η «Ειμαρμένη» (ΕΙΜΑΡ[---], όμως η Schwarzmaier διακρίνει έψιλον, κάππα και λάμβδα και υποθέτει *Εὔκλεια*) και μία με ένα πουλάκι στο ακροδάχτυλο, έχει υποτεθεί Θέμις ή Ευνομία (Schwarzmaier: [---]ΜΙΑ). 430–425 π.Χ. (Lezzi-Hafter).

Z. του Μειδία

46. Ερ. πελίκη του Z. του Μειδία «από την Σικελία» στη Νέα Υόρκη (MMNY 37.11.23· Richter 1939· ARV², 1313, αρ. 7· Harrison 1964, 78, σημ. 9 [«υδρία»], πίν. 14a· *Para*, 477· Παπαϊωάννου 1972, 28, αρ. Β1· Burn 1987, 54, 55, αρ. Μ7, πίν. 35–37· *Addenda*², 362· Maas & McIntosh Snyder 1989, 146, 160, εικ. 10· Immerwahr 1990, 117, αρ. 808· Kauffmann-Samaras 1992, 687, αρ. 13· Queyrel 1992, 668, αρ. 93· Bonamici 1993, 17, εικ. 32· Shapiro 1993, 106–108, 204, 241, αρ. 48, εικ. 59, 165 [Αρμονία και Πειθώ]· Τσιαφάκη 1998, 108–110, πίν. 31· Bélis 2001, 52, αρ. 17· Gorrini 2010, 60–62, εικ. 7a–c· BAPD, αρ. 220499· CAVI, αρ. 5657). Στην μία όψη ο Μουσαίος (επιγραφή ΜΟΣ[ΑΙ]ΟΣ) καθήμενος, στεφανωμένος, αγένειος, με ποικίλο χειριδωτό χιτώνα, είδος επενδύτη και χλαμύδα, παίζει απολλώνεια (όχι θρακική) κιθάρα ενώπιον της συζύγου του Δηϊόπης (γυναίκα με πουλί στο ακροδάχτυλο, επιγραφομένη ΔΗΙΟΠΗ) και του υιού του, παιδός Ευμόλπου (επιγραφή). Παρευρίσκονται η Αφροδίτη (ΑΦΡΟΔΙ[Τ]Η) καθημένη με Έρωτα, η Αρμονία (ΑΡΜΟΝΙΑ), η Πειθώ (ΠΕΙΘΩ) καθημένη, ο Έρως, ο Πόθος (ΠΟΘΟΣ) και τέσσερις Μούσες επιγραφόμενες [Ε]ΡΑΤΩ (ισταμένη με τύμπανο), ΚΑΛΛΙΟΠΗ (σε κεντρική θέση, καθημένη χωρίς μουσικό όργανο κάτω από την Αφροδίτη και τον Πόθο), ΜΕ[Λ]ΠΟΜΕΝΕ (καθημένη, παίζει τρίγωνον), ΤΕΡΨΙΧΟΡΑ (ισταμένη, κρατεί λύρα και πλήκτρο). Στην άλλη όψη καθήμενος Ηρακλής (ΗΡΑΚ[ΛΗ]Σ) και ανακαλυπτομένη Δηϊανειρα (ΔΗΙΑΝΕΡΑ) μαζί με άλλες δύο γυναίκες. Ιωνικό αλφάβητο. Περί το 410 π.Χ.